

אד שומן, "מיסטר שקל", מס' 28 שנות ערךת דו-ירחון אינ"א

פnoch בר-זאב

את השם אינ"א רוב אספני הנומיסמטיקה בישראל מכירים היטב, בפרט אספני אסימוני ברכה של חברת המדיות. החברה הנפקה בעבר אסימונים מיוחדים לחברו אינ"א, גם לחבריה בישראל. אסימוני אינ"א מבוקשים בין אספניים עקב כמותה הנפקה נמוכה; 5,000 אסימונים בשיא עד קצת יותר מ-2,000 יחידות כשהחברה הפסיק להנפיק אסימונים מיוחדים לחברו אינ"א.

אינ"א פירושה "האגודה הנומיסמטית האמריקנית-ישראלית" American Israel Numismatic Association הנוסדה ב-1967 בניו-יורק על ידי מורייס בראם, מוינשילד שומן, יחד עם עוד כמה אספני נומיסמטיקה ישראלית מושבעים. בשיא פריחת הענין בנומיסמטיקה הישראלית מונתה האגודה כמעט 4,000 חברים ומשכה אלפיים נוספים לתצוגות, בורסות ומכירות פומביות שנערכו תחת חסותו. גם בחסותו פרחו ברוב הרכזים העירוניים בארץ מועדונים נומיסמטיים ישראליים מקומיים. שילוב של ירידה בעניין בנומיסמטיקה בכל נומיסמטיקה הישראלית בפרט, החלפת הנהגה המנוסה וחדורות המוטיבציה על ידי גורמים פחות מנוסים, והיעלמות איטית של כמעט כל מועדוני האספנות הישראלית, הביא לכך כי ביום אינ"א אינה אלא צל של עברו המפואר. בשנת 2006 נוצר גם משבר ניחולי שגרם לעזיבתם של מספר חברים ותיקים תוך כדי טריקת דלתות. האם אינ"א תשודד את יובל ה-40 (1967-2007) שלה? רק ימים יגידו...

אולם, למרות כל התהפוכות בתולדות אינ"א, מוסד אחד נשאר יציב ואיתן לאורך שנים. זה דו-ירחון "השקל" The Shekel שהאגודה מוציאה לאור מאז היווסדה בשנת 1967. עד כה ייצאו לאור 234 עולונים של 48 עד 56 עמודים ב=@", מלאי כתבות על נומיסמטיקה ישראלית, יהודית-אמריקנית, ויהודית כללית. עם השנים הפך

"השקל" לספינת הדגל של הנומיסמטיקה הישראלית בעולם כולו, והעלון זכה לכינויים כמו התנ"ץ של הנומיסמטיקה של הארץ הקודש.

על ספינת הדגל זאת פקד ביד רמה, אדוֹרד (אד) שומן. אד החל את תפקידו כעורך "השקל" ב-1978 והקפיד להוציא תחת ידיו, בדיקות של שעון שווייצרי, עלון אחר עלון, בתיירות קבועה של אחת לכל חודשים. תחת שרביטו כבר העלו גם פופולריות רבה בקרב אספני

בישראל, שנרשמו כחברי אינ"א רק כדי לקבל לביטם כל חודשיים את עלון האגודה. גם עתה, למרות הירידה החדה במספר חברי אינ"א, מספר לא קטן של אספנים ישראלים ממשיכים לחדש מידיו שנה את חברותם, פנו לפסידו את חוותית קריית "השקל".

לצערנו פחות עם הזמן גם מספר הכתבים, באלה"ב ובארץ. בשנים האחרונות הייתה מוטלת מלאכת כתיבת המאמרים ברובה על כתפיו הגדולות (תורתו משמעו) של אד שומן, שלא בצד זכה לשם החיבה "מיסטר שקל" Mr. Shekel. גם זה לא מנע מקוראים רבים בישראל, בין מספר חברי העמותה שלנו וקוראי עולוננו, להמשיך לחדש את חברותם באינ"א, עד עצם היום הזה.

חבר אינ"א ביקר אד גם פעמים רבות בישראל, במסגרת הטיולים השנתיים שערכה האגודה. בתמונה משנת 1994 שצולמה בעת ביקורו בארץ, בו הואפגש גם מספר חברי אינ"א ישראליים, נראת אד עומדת ליד הסוחר האגדי יעקב ג' ואן גרובר Grover Van JJ. בצד ימין יושב מו וינשל המנוח, היייר הלא-פחות אגדי של אינ"א, ובצד שמאל פלורנס, רעייתו של אד, גוזרת האגודה.

בסוף שנת 2006 הודיע אד שומן לקוראי "השקל" כי עקב מצבו הבריאותי הוא סיים את כהונתו כעורך ביטאון אינ"א, לאחר 28 שנים פעילות למען העalon. במהלך נובמבר-דצמבר 2006 הוא נפרד מקוראיו וublisher את שרביט העורך למחליפו. עם סגירת עalon זה נודע לנו כי אד שומן הסכים להמשיך למלא את תפקיד עורך "השקל" גם ב-2007, עד אשר יימצא מחליף מתאים.

אד, "מיסטר שקל", בתודה ובחוקה מכל ידידך בארץ הקודש על 28 השנים המופלאות שלך כעורך ביטאון אינ"א, ועל השנים המופלאות שלנו כקוראי "השקל" שלך. עד 120!

בנק ישראל בוחן אפשרות להחליד את כל שטרות הכסף המקומיים

המטרה: להוציא מהמחוזר שטרות מזויפים • בסדרה החדשיה יונפק גם שטר של 500 שקל

בעו, להחליט על נושא השטרות (כיוון אישים מראשי המדרינה), יצאת מרכז כדי לקבוע את מעכבי השטרות, לאשר את השטרות המזויפים, להדפיס את השטרות בחו"ל ולהחליט עד متى יהיו השטרות הנוכחים בתוקף. גורם בכיר בנק ישראל אישר כי אכן יש כוונה להחליף את סדרת השטרות, אך ציין כי התהיליך טרם החל. רק בקרוב יתקיים דין ראשון בנוסא. מדובר בתהיליך ארוך, שנמשך כמה שנים עד להכנסת השטרות הח"י ישראלי, כדי לאשר את השטרות שיוטר דשים למחוזר".

מיוחדת, שבה תתקבל החלטה על החזרה. שטרות הכסף של ישראל בסדרה שטרות הכסף המזויפים כיוון מהחוזר בישראל הם בערך של כ-22 מיליארד שקל, מתחום 24.4 מיליארד שקל במזומנים (השאר מטבעות). 95% מהחוזר הכסף ב"ישראל הוא בשטרות בסך של 100, 50, 20, 10 ו-5 שקלים. בסדרה החדשיה צפוי להיות גם שטר בן 500 שקלים.

אם אכן תתקבל החלטה כזו יהיה שטרות כסף שוויפג. צורך לכנס את הוועדה המיעצת לבנק ל"דיעות אחרונות" נודע, כי בכוונת צמרת בנק ישראל לקיים בקרוב בישיבה